Sanayi Üretimi

16 Mart 2018

Makro Not: Sanayi üretimi yeni yılda da güçlü seyrediyor..

2018 yılının ilk sanayi üretimi verisi hem güçlü gerçekleşmesi hem de yapılan baz yılı ve yöntem değişikliği ile dikkat çekiyor.

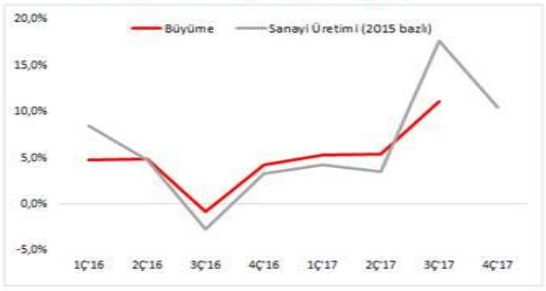
Sanayi Üretimi Yöntem Değişikliği

2013-2017 yılları arasında yayınlanan 2010 yılı bazlı sanayi üretim endeksi 2015 yılı baz alınarak değiştirildi. Yapılan başlıca değişiklikler:

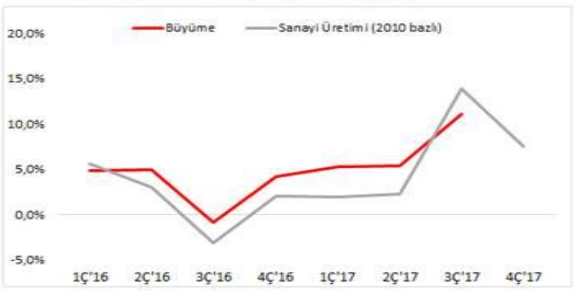
- 2010 yılı bazlı endeks 5 bin firmaya ait anket bilgileri ile hesaplanırken, 2015 yılı bazlı yeni endeks Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan elde edilen mikro veriler üzerinden hesaplanmıştır. Yeni endeks ~7 bin firmadan alınan üretim değerleri ile birlikte Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan alınan 300 binden fazla firmanın cirolarından elde edilen üretim değeri tahminleriyle hesaplanmıştır. Böylece, verinin kapsamı ve ekonomik aktiviteyi yansıtabilirliği artmış oldu.
- 2010 yılı bazlı endeks sabit temel yıl ağırlıkları ve sepetini kullanırken, bu durum zaman içerisinde ekonomiye dahil olan ürün ve firmaların ekonomi üzerindeki etkisinin görülememesine neden oluyordu. Yeni endeksle beraber eş zamanlı bir kayıt sistemine geçilmiş oluyor; sektörler anlık ve kayıpsız olarak ölçülebilecek.
- Bu iki dinamik büyüme ile sanayi üretimi arasındaki farkların da azalmasını sağlayabilecek.
- Yeni endeksin bir diğer katkısı da ürünleri teknolojik gelişmişliklerine göre sınıflandırıp, bunların üretimindeki gelişmeleri yansıtabilecek olması

Yeni sanayi üretimi verisi ile büyüme arasındaki ilişkinin daha yakın olduğu görülüyor. Buna göre 4Ç'17'de büyümede bir miktar yavaşlama görebilecek olmamıza rağmen, 3Ç'17 büyümesinde yukarı yönlü revizyon da görebiliriz.3. çeyrekte yıllık %11,1 büyüme kaydedilmiş idi.

2015 Yılı Bazlı Sanayi Üretimi vs Büyüme (yıllık % değişim)

2010 Yılı Bazlı Sanayi Üretimi vs Büyüme (yıllık % değişim)

Ocak ayı gelişmeleri:

Ocak ayı gelişmelerine baktığımızda, sanayi üretiminin (takvim etkisinden arındırılmış) yıla oldukça güçlü bir başlangıç yaptığını görüyoruz; sanayi üretimi, baz etkisinin de yardımıyla, yıllık bazda %12 artarken, büyümenin sektörlerin geneline yayıldığı görülüyor. Ocak ayında imalat sanayi PMI endeksi de son 7 yılın en yükseğine ulaşmıştı. Ara malı, dayanıklı tüketim malı, dayanıksız tüketim malı üretimindeki güçlü seyir sürüyor ve tüketim ile yatırımlarda olumlu bir seyre işaret ediyor. Şubat ayı öncü verileri de ekonomide güçlü seyrin devam ettiğine işaret ediyor; Şubat'ta imalat sanayi PMI endeksi 7 yılın en yüksek seviyelerine yakın seyretmeye devam etti. Reel kesim güven endeksi de yüksek seyrini sürdürüyor.

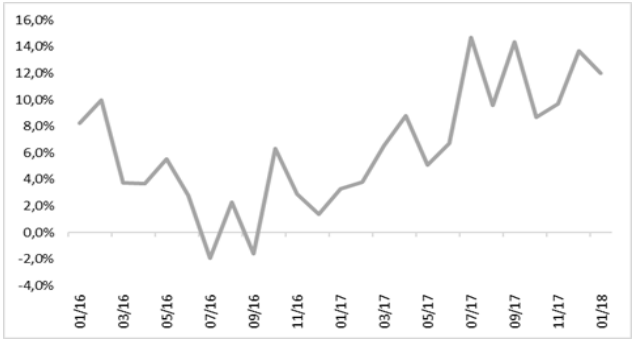
Ocak sanayi üretiminde öne çıkan detaylar (takvim etkisinden arındırılmış, yıllık % değişim):

- Ana sanayi grupları bazında bakıldığında;
  - Ara malı üretimi, 2017'nin 2. yarısında başlayan güçlü artış trendini sürdürüyor; %16,1 arttı. Şubat'ta da düşük baz etkisi nedeniyle yüksek bir artış görebiliriz.
  - Dayanıksız tüketim malı üretimi, son 2 aydır güçlü artıyor; Aralık: %12,2, Ocak: %12,5. 2017 yılının ilk yarısında görülen düşük dayanıksız tüketim malı artışları da bu kalemde önümüzdeki dönemde yüksek artışlara neden olabilir. Ayrıca, güçlü talep koşulları da bu kaleme destek verecektir.
  - Dayanıklı tüketim malı üretimindeki güncellemeler dikkat çekiyor. 2010 bazlı endeks, teşviklerin bitmesi ile son çeyrekte bu malların üretiminde zayıflamaya işaret ederken, yeni endeks sadece Ekim ayında bir gerileme görüldüğünü Kasım ve Aralık'ta güçlü seyrin devam ettiğini gösteriyor. Ocak'ta da güçlü seyir devam etti; %11,9 arttı.
  - Sermaye malı üretimi geçtiğimiz yılki güçlü artışının (ortalama: ~%13) ardından, 2018'e göreli yavaş bir artışla başlıyor: %6,6 artış kaydetti.
  - Enerji üretimi ise son 3 aydır göreli düşük artış kaydediyor; Ocak'ta %4,1 arttı.

- Teknolojik sınıflandırmaya göre;
  - Teknolojik sınıflandırmaya göre üretimler ilk kez açıklandı: Sınıflandırma düşük, orta-düşük, orta-yüksek ve yüksek teknolojili ürün üretimi olarak yapıldı.
  - 2017 yılı ortalama üretim artışı ve Ocak ayı üretim artışlarına baktığımızda; sırasıyla düşük teknolojili ürünlerde %7,0 ve %11,6; orta-düşük teknolojili ürünlerde %10 ve %14,4; orta-yüksek teknolojili ürünlerde %10,7 ve %11,3; yüksek teknolojili ürünlerde ise %12,4 ve %10,9. Yıllar içerisinde kıyaslandığında yüksek teknolojili ürün üretimindeki artışların daha yüksek olduğu görülüyor; ancak hala üretim ve ihracattaki payları oldukça düşük.

- İmalat sanayi üretimi, Ocak'ta %12,3 ile güçlü artış kaydetti. Sektörel gelişmelere bakıldığında;
  - Ana metal sanayi üretimi, güçlü seyrini koruyor; %16 ile son 6,5 yılın en güçlü artışını kaydetti.
  - Geçtiğimiz yıl ekonomik aktivitenin ana destekçisi olan motorlu kara taşıtları üretimi; baz etkisiyle yıla düşük bir başlangıç yapıyor; %3,4 artış kaydetti. Yıl genelinde bu kalemde baz etkisi etkili olabilir; 2017'de motorlu kara taşımı üretimi ortalamada %16,8 artmıştı.
  - Teşviklerin en etkin olduğu mobilya üretimi sektöründe, teşviklerin bitmesi sonrası görülen zayıflamanın ardından, Ocak'ta %11,2 artış görüldü.
  - Diğer metalik olmayan ürünlerin imalatında son 2 aydır %30 civarında artışlar görülüyor; inşaat sektörü için olumlu bir görünüm ortaya koyuyor.
  - Tekstil ve giyim eşyaları üretimi de yıla olumlu bir başlangıç yapıyor; sırasıyla %11,4 ve %13,6 arttılar.

Sanayi Üretimi (yıllık % değişim)

Meryem Çetinkaya

AKBANK

Ekonomik Araştırmalar

Bu rapor Akbank Ekonomik Araştırmalar tarafından hazırlanmıştır.
Ekonomikarastirmalar@akbank.com

Dr. Fatma Melek – Baş Ekonomist

Fatma.Melek@akbank.com

Dr. Eralp Denktaş, CFA
Eralp.Denktas@akbank.com

Hakan Aklar
Hakan.Aklar@akbank.com

M. Sibel Yapıcı
Sibel.Yapici@akbank.com

Meryem Çetinkaya
Meryem.Cetinkaya@akbank.com

YASAL UYARI: Bu rapor ve yorumlardaki yazılar, bilgiler ve grafikler, ulaşılabilen ilk kaynaklardan iyi niyetle ve doğruluğu, geçerliliği, etkinliği velhasıl her ne şekil , suret ve nam altında olursa olsun herhangi bir karara dayanak oluşturması hususunda herhangi bir teminat, garanti oluşturmadan, yalnızca bilgi edinilmesi amacıyla derlenmiştir. İş bu raporlardaki yorumlardan; eksik bilgi ve/veya güncellenme gibi konularda ortaya çıkabilecek zararlardan Akbank TAŞ, Ak Yatırım AŞ ve çalışanları sorumlu değildir. Akbank TAŞ ve Ak Yatırım AŞ her an, hiçbir şekil ve surette ön ihbara ve/veya ihtara gerek kalmaksızın söz konusu bilgileri, tavsiyeleri değiştirebilir ve/veya ortadan kaldırabilir. Genel anlamda bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olan iş bu rapor ve yorumlar, kapsamı bilgiler, tavsiyeler hiçbir şekil ve surette Akbank TAŞ ve Ak Yatırım AŞ'nin herhangi bir taahhüdünü tazammum etmediğinden, bu bilgilere istinaden her türlü özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, gerçekleştirilecek işlemler ve oluşabilecek her türlü riskler bizatihi bu kişilere ait ve raci olacaktır. Hiçbir şekil ve surette ve her ne nam altında olursa olsun, her türlü gerçek ve/veya tüzel kişinin, gerek doğrudan gerek dolayısı ile ve bu sebeplerle uğrayabileceği her türlü doğrudan ve/veya dolayısıyla oluşacak maddi ve manevi zarar, kar mahrumiyeti, velhasıl her ne nam altında olursa olsun uğrayabileceği zararlardan hiçbir şekil ve surette Akbank TAŞ, Ak Yatırım AŞ ve çalışanları sorumlu tutulamayacak ve hiçbir şekil ve surette her ne nam altında olursa olsun Akbank TAŞ, Ak Yatırım AŞ ve çalışanlarından talepte bulunulmayacaktır. Bu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgiler "yatırım danışmanlığı" hizmeti ve/veya faaliyeti olmayıp; yatırım danışmanlığı hizmeti almak isteyen kişi ve kurumların, iş bu hizmeti vermeye yetkili kurum ve kuruluşlarla temasa geçmesi ve bu hizmeti bir sözleşme karşılığında alması SPK mevzuatınca zorunludur. "Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir."